

het letterkundig perspectief

- namen zijn een indicatie van het beoogd publiek in jeugdliteratuur
- namen in literatuur vormen een stilistisch middel: realisme versus fantasie
- vanwege veronderstelde opvoedende functie werden jeugdboeken van oudsher bestudeerd in relatie tot de niet-literaire werkelijkheid, maar zelden op een kwantitatieve manier

het naamkundig perspectief

- auteurs kiezen als 'ouders' de namen van personages in kinderboeken
- is dat een afspiegeling van werkelijke naamkeuzen van ouders?
 - voornamen hebben sociaal-ekonomische associaties
 - vormen voornamen in jeugdboeken een representatieve selectie van sociale situeringen?

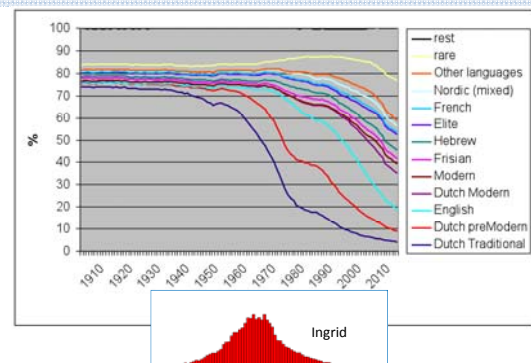
voornaamgroepen

14 voornaamgroepen

- Traditioneel (*Dirkje, Jan*)
- Oud-testamentisch (*Ruth, Ruben*)
- Nederlands-voormodern (*Ilse, Jasper*)
- Elite (*Emma, Floris*)
- Fries (*Femke, Jelle*)
- Scandinavisch (*Marit, Niels*)
- Nederlands-modern (*Sanne, Tim*)
- Modern (*Zoë, Milan*)
- Frans (*Anouk, Beau*)
- Engels (*Naomi, Nick*)
- Italiaans-Spaans (*Alicia, Diego*)
- Arabisch (*Samira, Mohammed*)
- Slavisch, Turks, overig

100 jaar naamgroepen

kinderboeken

- 538 kinderboeken 2012-2016
(oorspronkelijk in Nederland en België verschenen)
www.kjoek.nl (Richard Thiel)
 - titel, auteur, plaats, periode, lezerleeftijd
 - voornaam, rol
- 2012 personages
- 804 voornamen
 - van 'kinderen'
 - boek speelt in het heden
 - voornaam 1x per auteur geteld (ivm series)

voornamen van kinderen in Nederland

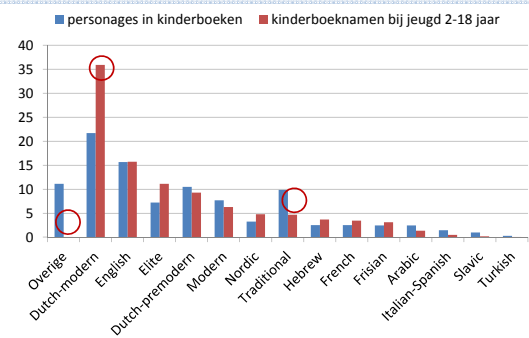
- uit de gemeentelijke basisadministratie
- periode 1998-2014 ('jeugd' 2-18 jaar)
- 3,1 miljoen

voornamen in kinderboeken

804 voornamen

- 394 direct in een voornaamgroep
- 678 in voornaamgroep na expert toekenning
- 126 niet ingedeeld ($n_{\text{jeugd}} < 17$)
- waarvan 69 fantasienamen ($n_{\text{jeugd}} = 0$)

representativiteit kinderboeknamen

zeldzame voornamen bij jeugd

($1 < n < 17$)

Briek	Wolke	Trixie	Libbie	Boelie
Pum	Mimoen	Pio	Anansi	Balthus
Jerro	Rom	Mollie	Antares	
Lilja	Kos	Kix	Bacchus	
Ebbie	Fico	Hopper	Jenika	
Tink	Zenobia	Nyota	Xinia	
Ro	Pola	Nkosi	Ebie	
Boreas	Filia	Jillus	Teti	
Broos	Hoshi	Asna	Makoto	
Juma	Maantje	Baas	Ionica	
Bon	Akari	Turine	Frian	
Adinde	Lera	Ushi	Erdim	
Sirius	Romalia	Polaris	Rasja	

uitzonderlijke voornamen

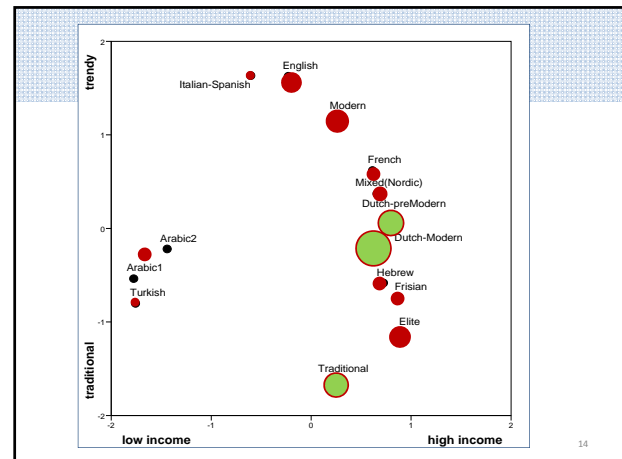
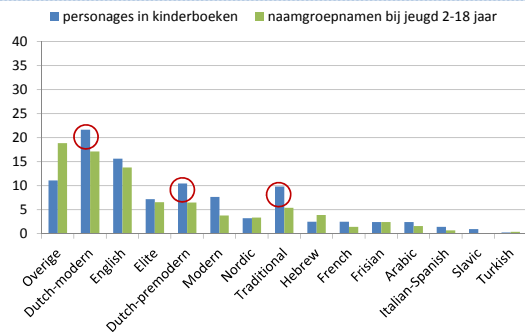
$n < 10$, niet voor jeugd

$n = 0$

Blaire	Ziver	Tuitje	Woelle	Spacey	Hoessein-
Aznar	Dietie	Izmet	Miech	Spees	Maximiliaan
Primula	Roly	Kait	Raura	Fiber	Troelabel
Dolfje	Adian	Wiber	Jabba	Loos	Trubbel
Djaan	Duveke	Aak	Valerie-	Stiekel	Gof
Tasia	Fery	Zomba	Valentine	Kwetter	Cracker
Septimia		Anna-Lies	Sofa	Goaltje	Tibbel
Blondie		Mi-Lan	Dumi	Darwishi	Nillem
Ham		Ponko	Luzily	Knasingiplom	Buts
Darsie		Pos	Doffie	otovnovkinsky	Gregion
Bendik		Vonkie	GG	Knars	Konol
Garly		Keteltje	Froma	Bobba	TimTom
Giga		YunYun	Stoebel	Hiago	
Lin-Lin		Yushiro	Fauk		

'Knasingiplomatovnovkinsky', antwoordde het ruimtewezen.
Wat een ingewikkelde naam! Ik gokte dat hij van een planeet met hoogbegeefde wezens kwam.

representativiteit kinderboeknaamgroepen

conclusies

- Voornamen in kinderboeken vormen in grote lijnen een representatieve steekproef uit die van de Nederlandse jeugd.
 - de afwijkingen wijzen mogelijk op een literaire of stilistische functie van naamgeving in die gevallen
- Nederlandse namen zijn enigszins oververtegenwoordigd
- 11 % van de voornamen in kinderboeken wordt niet tot zelden door een kind gedragen
 - versterken mogelijk het karakter van personages en de situering van het verhaal
 - nog analyseren of dit vooral voor de jongste lezers wordt gebruikt

verder onderzoek

- meer details over boek en personages
- namen van verschillende generaties in boek
- onderscheid naar lezerleeftijd
 - fantasienamen bij jongste jeugd?
- groter tijdbestek (laatste 50 jaar)
- zelfde type analyse voor romans (personagebank)

<http://personagebank.hum.uu.nl/index.xq>

MISSE BLOG RESULTATEN DOE MEE!

963 personages 210 romans

Doe mee met de literaire volkstelling

De Personagebank bevat al 963 personages uit 210 Nederlandstalige romans...

Diversiteit in Nederlandstalige literatuur

Hoe divers is de Nederlandstalige literatuur? Die vraag ligt ten grondslag aan de Personagebank. Wat voor werk hebben personages? Hoe oud zijn ze? Waar?

Vragen?

